

[Morten Lange.]

Jeg kunne ønske væsentlig mere publicitet omkring udsendelserne i radioen, og det ville være overordentlig fornuftigt, om de samme, der er interesserede i dette forslag — og det er vi sådan set alle sammen — også ville være interesseret i at få udsendt et radioblad, som kunne give en fornuftig forhåndsannoncering af en lang række af de udsendelser, der kommer. Der er i øvrigt mange andre ting, vi kunne tage op i den henseende.

Jævnt hen kan jeg tilsige velvilje så langt, som vi kan finde frem til brugbare løsninger både på de tekniske, de økonomiske og de ophavsretlige spørgsmål. Det er trods alt menneskeværk alt sammen, så hvis vi anstrenger os, finder vi nok en løsning, hvor resultatet så nogenlunde svarer til anstrengelserne. Men jeg tror nok, vi med det samme skal være klar over, at afgrænsningen nok er den, at folk med en rimelig interesse må have en rimelig mulighed for at finde ud af, hvad der er sagt, således at det talte ord ikke helt flyder hen i det tvivlsomme, så snart vi har lukket for maskinen.

Niels Helveg Petersen: Jeg har ikke meget at føje til det, der er sagt allerede. Forslagsstillerne kan ud over en del sympati også nu efter ministerens tale konstatere, at forslaget allerede har båret visse frugter. Man har i Danmarks radio taget skridt til, forstod jeg nu, at nyhedsudsendelser opbevares længere, og man er også i fuld gang med arbejdet med at klargøre de bestemmelser, der må gælde. Jeg fornemmer god vilje til at overvinde både de tekniske og de juridiske vanskeligheder, og jeg vil gerne udtrykke håbet om, at vi kan komme til en fornuftig afklaring i udvalget.

Niels Westerby: Da mit partis ordfører — ja, undskyld, man må vist ikke længere sige „mit parti“, har jeg lagt mærke til i den offentlige debat, men så: da ordføreren for det parti, som jeg tilhører, er forhindret i at være til stede her i dag, vil jeg gerne knytte et par enkelte korte bemærkninger til den sag, der er til behandling.

Jeg synes, vi skylder den konservative folketingsgruppe en vis tak, fordi den har taget et initiativ i denne sag, og jeg har

også med den største interesse bemærket kulturministerens positive indstilling til det.

Kulturministeren lod det stå åbent, om der skulle gives retningslinjer eller udarbejdes et egentligt lovforslag, og jeg skal da heller ikke lægge mig endeligt fast på dette spørgsmål; men min foreløbige vurdering går ud på, at det nok vil være rigtigst at stille imod et egentligt lovforslag, hvis de tekniske, økonomiske og juridiske problemer kan afklares tilstrækkeligt til, at man kan klare det.

Jeg vil altså gerne anbefale kulturministeren at gå ind i arbejdet med dette formål for øje og samtidig henvide til de bemærkninger, som hr. Diderichsen gjorde som ordfører for liberalt centrum i den foregående samling.

Ministeren for kulturelle anliggender (Bodil Koch): Jeg vil gerne takke ordførerne. Vi er jo så gensidigt villige i dag, at vi må håbe, det må smitte af på resten af vinterens lovgivningsarbejde. Jeg afviste netop ikke på forhånd, at vi muligvis må finde frem til en eller anden lov. Jeg står også aldeles åben over for de to muligheder, og jeg er glad for, at et folketingsudvalg nu bliver nedsat, som tager fat på dette vigtige område.

Hermed sluttede forhandlingen.

Sagens overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om udførsel af kød m. m.

(Lovforslaget (nr.13) findes i tillæg A. sp. 1167, fremsættelsen i tidenden sp. 109).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Chr. Rasmussen: Dette lovforslag drejer sig kun om udskydelse af revisionen af loven om udførsel af kød m. m. til folketingsåret 1970-71, og da loven hidtil har virket fuldt ud tilfredsstillende og alle interesserede parter er enige om, at den bør forlænges, kan jeg ikke se nogen grund til, at folketinget ikke skulle følge landbrugsministerens forslag. Ganske vist har eksportsvineslagterierne henstillet, at loven gøres permanent; men da hele markedssituationen i disse år kun kan betegnes som uafklaret, finder jeg ministerens forslag rimeligt og rigtigt.

Vi har i mit parti ingen ønsker om udvalgsbehandling af dette lovforslag, men er naturligvis parat til at medvirke, såfremt der fra anden side skulle blive fremsat ønske herom.

Med disse ganske få bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Søren Jensen: Det er nu fjerde gang i løbet af 9 år, kødloven er til revision. Det skyldes som bekendt de revisionsbestemmelser, der findes i loven, og som mit parti har været med til at få føjet ind. Jeg ved ikke, om det er på baggrund heraf, ministeren nu foreslår revisionen udskudt i 3 år, men det kan mit parti for så vidt tiltræde, eftersom loven har virket og været administreret til alles tilfredshed og der ikke foreligger erfaringer eller kritik, der begrunder nogen ændring af loven.

Men jeg kan ikke lade være med at hæfte mig ved de bemærkninger, som hr. Chr. Rasmussen gjorde før om, at Eksportsvineslagteriernes Salgsforening gør opmærksom på, at tiden måske nu var inde til at gøre loven permanent, så vi ikke hvert 2. eller 3. år tager en lov frem, som synes at virke til alles tilfredshed, og hvortil der er knyttet en masse bekendtgørelser, som man disponerer og arbejder efter.

Det er rigtigt, som hr. Chr. Rasmussen sagde, at forholdene på de udenlandske markeder har ændret sig, og at de skifter hurtigt i disse tider. Konkurrencen såvel på pris som kvalitet er hårdere end nogen sinde, men bl. a. i kraft af denne lovgivning har vi oparbejdet og styrket renomméet for vore bacon-, flæske- og kødvarer. Jeg har også bemærket, at vi på de udenlandske markeder kan komme ud for, at andre ved

at benytte vildledende varemærker har søgt at udnytte det gode renommé, vore bacon- og kødvarer har opnået. Jeg ved ikke, om ministeren har været opmærksom på disse ting, eller om ministeren vil udtale sig om, hvorvidt der er noget at gøre ved det.

Som nævnt kan mit parti anbefale det foreliggende lovforslag, og vi ville ikke have noget imod, at loven blev gjort permanent.

Niels Ravn: Tja, hvad skal man sige? Det er jo sagt så mange gange. Som det blev sagt før, er det femte gang, vi har denne revisionsbestemmelse til debat. Der er sagt meget, og der er sagt stærke ord — stærkest vel af hr. Aksel Larsen i 1960-61, da han gav udtryk for, at den i loven indeholdte bemyndigelse til landbrugsministeren var på kanten af at være grundlovsstridig. Jeg skal ikke svinge mig op til slige højder, kun i al stilfærdighed fortsat udtrykke forundring over, at man i en lov, der intet har med handelspolitik at gøre, stadig vil opretholde en bestemmelse, der gør, at vi med disse 2 eller 3 års mellemrum skal have denne sag til debat.

Både hr. Chr. Rasmussen og hr. Søren Jensen nævnte landbrugets problemer, også med hensyn til eksport og udførsel af kødvarer. Men alt det kan jo tilgodeses akkurat lige så godt i lov om udførsel af danske landbrugsvarer. Der har ministeren al den bemyndigelse, han har behov for; dér hører det hjemme. Det har altid været det konservative folkepartis opfattelse, og det er det fortsat.

Thomas Christensen: Dette er jo ikke en lovgivning, der frister til at gå op i de store højder. Den lov, som her ønskes videreført, har virket i 9 år — med mindre ændringer — og synes at have fungeret tilfredsstillende. Vi går derfor gerne med til at forlænge loven for en 3 års periode.

Derimod vil jeg være lidt mere betænkelig ved at gå ind for det ønske, der er fremsat fra Eksportsvineslagteriernes Salgsforening og nu også af hr. Søren Jensen om at gøre loven permanent. Der kan jo godt ske noget i de 3 år, som gør det rimeligt at ændre et og andet ved loven. Jeg anbefaler derfor lovforslaget i den form, hvori det er fremsat.

Svend Haugaard: Også det radikale venstre mener, at loven opfylder sit formål. En revision vil desværre ikke kunne ændre noget ved den i virkeligheden lidt fortvivlede situation for kødeksporten. Hvis den kunne det, var der grund til at gøre det. Men når loven opfylder sit nuværende formål, mener vi ikke, at der er nogen grund til at foretage ændringer. Vi kan altså anbefale, at revisionen udsættes, og skulle heller ikke have noget imod — som det blev sagt af venstres ordfører — at loven blev permanent. Så kunne hr. Niels Ravn slippe for sådan hvert 2. eller 3. år at skulle op at gøre sine bemærkninger.

Jeg mener i øvrigt, at sagen er så klar, at der ikke skulle være nogen grund til udvalgsarbejde.

Niels Westerby: Den pågældende lov har, så vidt jeg har kunnet følge det, virket ganske godt. Der er nu foreslået en forlængelse af loven, og jeg vil egentlig vanskeligt kunne forestille mig en ordfører, der vil komme op og sige her på tingets talerstol, at det vil han ikke være med til. Det er for så vidt en bunden opgave, tinget står over for: denne lov må naturligvis forlænges.

Jeg kan ikke forstå hr. Niels Ravns bemærkning om, at de bemyndigelser, der skal til på dette område, kunne man have i lov om udførsel af landbrugsvarer. Jeg kan slet ikke forstå den slags omrokering med tingene. Det må da være selve reglerens indhold og kun deres indhold, som må være afgørende for den virksomhed, loven udløser; om det så er delt op i to love eller samlet i én lov, er et forholdsvis underordnet spørgsmål.

Men jeg må give de af de foregående ordførere ret, der har nævnt det uheldige i, at man gang på gang inden for et kort åremål skal tage stilling til, om man vil forlænge en lov. Det ville være bedre, om den slags evindelige gentagelser i tinget kunne undgås i et vist omfang, og derfor vil jeg da gerne spørge landbrugsministeren, om det ikke var rimeligt, at forlængelsesperioden blev noget længere end forudset i lovforslaget, eller om man måske oven i købet kunne gå så vidt, som enkelte af de foregående ordførere har været inde på, og gøre den pågældende lov permanent.

Vi har ikke noget imod, at der ikke bliver udvalgsarbejde om spørgsmålet; men jeg vil gerne høre om landbrugsministerens syn på permanent lovgivning eller en længere forlængelse end fastsat i lovforslaget.

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Jeg vil gerne takke alle ordførerne for en villig behandling af lovforslaget.

Jeg er ikke helt klar over, hvad eller hvem det er, hr. Søren Jensen sigter til, når han taler om, at nogle har udnyttet det danske renommé. Men måske kan vi ved anden lejlighed få at vide, hvilke tilfælde der har været.

Må jeg om revisionsbestemmelsen sige, at jeg ikke synes, det er noget stort spørgsmål. I og for sig kunne jeg godt gå med til, at den blev udeladt; men jeg vil alligevel tro, at som markedsforholdene er, kan der være en vis rimelighed i at tage loven op til revision om 3 år. Alt taget i betragtning vil jeg derfor alligevel finde, at det er rigtigst at lade det stå, sådan som det er foreslået i lovforslaget.

Niels Ravn: Når hr. Niels Westerby ikke kan forstå det konservative folkepartis synspunkt og ikke mener, at de handelspolitiske hensyn, der tilgodeses i henhold til denne lov, lige så vel kan tilgodeses i henhold til lov om afsætning af danske landbrugsvarer, kan jeg henvise hr. Niels Westerby til udtalelser af den nuværende landbrugsminister, mens han endnu var det ærede medlem hr. Chr. Thomsen, hvor han gav udtryk for nøjagtig det samme synspunkt, som det konservative folkeparti her giver udtryk for.

Niels Westerby: Jeg kan ikke rigtig følge hr. Niels Ravn, når han henviser til, at jeg skal studere landbrugsministerens betragtninger. Jeg kan ikke forestille mig, at landbrugsministerens ord er nogen bibel for hr. Niels Ravn. I hvert fald er de det ikke for mit vedkommende, og derfor må jeg afvise denne henvisning til endelig afgørelse af, hvad jeg bør mene.

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Hr. Niels Ravn har ved tidligere lejligheder henvist til, hvad jeg sagde på et andet tidspunkt. Det er sådan set gengivet korrekt, men man glemmer hver eneste gang

[Landbrugsministeren.]

eftersætningen. Jeg sagde nemlig dengang her i folketinget, at jeg ikke havde noget imod, at man sammenarbejdede de to love, hvis man kunne finde ud af det, og hvis det var rigtigt at få dem sammenarbejdet. Det mente erhvervene og alle de andre, der var interesseret i lovene, ikke; de mente, at det var bedre, at man faktisk havde bestemmelserne to forskellige steder. Det var det saglige synspunkt, jeg bøjede mig for på daværende tidspunkt, og det bøjer jeg mig fortsat for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Da der ikke er fremsat ønske om udvalgsbehandling, foreslår jeg, at lovforslaget går direkte til anden behandling. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om kunstig sædoverføring på husdyr.

(Lovforslaget (nr. 14) findes i tillæg A. sp. 1161, fremsættelsen i tidenden sp. 110).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Poul Dalsager: Dette lovforslag er jo en genfremsættelse fra sidste folketingssamling, og jeg ser ikke nogen grund til at knytte bemærkninger hertil. Lovforslaget gik dengang til udvalgsbehandling, og det viste sig, at i hvert fald nogle af udvalgets medlemmer besad en formidabel sum af viden om disse problemer, hvilket medførte en så lang række spørgsmål, at vi ikke blev færdig med lovforslaget. Jeg håber, vi har mulighed for at blive færdig i denne samling.

Så vidt jeg kan se, er der ingen særlige ændringer. Dog har jeg konstateret, at landbrugsministeren ikke længere har fundet det nødvendigt at fastslå, at den sæd, der er tale om, skal komme fra handyr, og det er da altid et fremskridt.

Raunkjær: Lovforslaget om kunstig sædoverføring på husdyr er genfremsat i stort

set uændret form. Den lille ændring, der består i at kalde de omtalte dyr for „husdyr“ i stedet for „handyr“, finder jeg er et fremskridt. Det kan virke nedsettende at kalde de omtalte højt forædlede husdyr, som det ifølge lovforslagets bestemmelser skal være, for blot og bare handyr.

I år som i fjor vil vi fra venstres side se på lovforslaget med stor interesse. Vi blev slet ikke færdig med det i fjor, bl. a. fordi en del af de stillede spørgsmål blev besvaret så sent, at vi ikke fik dem gennemgået og diskuteret i udvalget.

Enkelte ting i lovforslaget, f. eks. i § 4, bør der rokeres lidt rundt ved, for at de kan være mere i overensstemmelse med gældende praksis. Vi bør gennem lovgivningsarbejdet medvirke til, at sygdomme ikke spredes rundt i besætningerne, og kan vi være med til at højne avlsarbejdet, vil det være gavnligt. Men vi må påse, at unødvendige ting ikke inddrages i lovområdet, og at unødvendige og urimelige udgifter og for store indgreb ikke pånødes foreninger og enkeltpersoner.

Lovforslaget giver store bemyndigelser, og det kan vel ikke være anderledes. Måske burde vi dog i bemærkningerne til lovforslaget nærmere præcisere retningslinjer. Vi ser altså på lovforslaget med velvilje, men der er ting, vi gerne vil have gennemgået og diskuteret i et udvalgsarbejde.

Niels Ravn: Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke landbrugsministeren for den ændring, der allerede er nævnt, idet udtrykket „handyr“, som jeg påtalte, da vi sidst havde lovforslaget til behandling, nu er erstattet med det mere naturlige begreb „husdyr“; så har vi da altid nået ét resultat ved, at lovforslaget har ligget over og er blevet genfremsat.

Derudover har jeg ikke noget at tilføje. Vi har et stort materiale liggende fra det tidligere udvalgsarbejde, og jeg går ud fra, at vi nu starter dér, hvor vi slap i foråret.

Thomas Christensen: Dette lovforslag er jo anbefalet af så godt som al den sagkundskab, der kan findes på dette område, og af alle de interesserede organisationer, så der skulle ikke være mange bemærkninger at gøre ud over at anbefale det til velvillig behandling. Det vil vi da også gøre, så